

Рожищенський навчально-виховний комплекс №4
«Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів-гімназія»

Бесіда з елементами тренінгу:

**«Пожежна безпека у громадських приміщеннях.
Практична робота: «Моделювання ситуації
евакуації з класу, школи».**

Класний керівник 7-Б класу
Грубізна Інна Феодосіївна

Тема: Пожежна безпека у громадських приміщеннях. Практична робота «Моделювання ситуації евакуації з класу, школи».

Мета: сформулювати необхідність дотримання правил пожежної безпеки у громадських приміщеннях; ознайомити, як діє система виявлення пожежі та пожежної сигналізації у школі; ознайомити з правилами користування вогнегасником; практично провести евакуацію з приміщення школи.

Обладнання: роздатковий матеріал, плакати, схеми, малюнки.

Базові поняття та терміни: евакуація, первинні засоби пожежогасіння, пожежні пости.

Тип уроку: комбінований.

Хід уроку

I. Організаційний етап

II. Актуалізація опорних знань і мотивація навчальної діяльності

1. «Розумники та розумниці»

Живуть у тісній темниці,
Без страху темноти,
Хлоп'ята яснолиці —
Вогню малі брати.
І мають душу щедру,
Хоч дерева сини,
Згораючи дощенту,
Вогонь дають вони. (Сірники)

Бажаний гість замість цукерок дрова їсть. (Вогонь)

Скільки б не їв, ніколи ситий не буде. (Вогонь)

Лісом він котився з ревом,
Їв кущі, траву, дерева.
А коли напивсь води —
Стих і згаснув назавжди. (Вогонь)

2.1. «Асоціативний куц».

Складання схеми за асоціаціями учнів до поняття «пожежа».

Приклади відповідей: небезпека, сірники, вогнегасник, вода, пожежник, вогонь.

2.2. Назвіть приклади громадських приміщень у вашому населеному пункті.

Чим відрізняються громадські приміщення від житлових будинків щодо пожежної безпеки?

3. Мотивація навчальної діяльності

3.1. Повідомлення теми, мети й завдань уроку.

3.2. Проблемні запитання.

— Чи кожне горіння — пожежа?

— Вогонь наш друг чи ворог?

III. Етап засвоєння нових знань

1. Пожежі. Умови виникнення пожеж

Пожежа — неконтрольований процес горіння, що супроводжується знищенням матеріальних цінностей і створює небезпеку для життя і здоров'я людей.

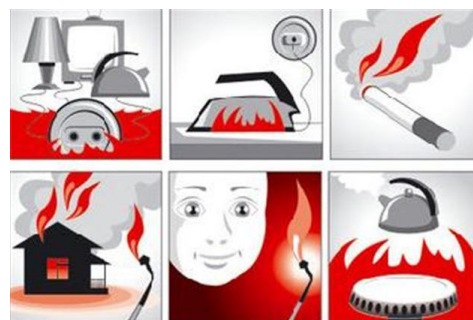
Умовами загоряння є:

- наявність вогню (іскри);
- кисню (повітря);
- горючих речовин.

Відсутність тієї чи іншої умови робить горіння неможливим (пожежа не виникає або припиняється).

До джерел запалювання належать:

- відкрите полум'я;
- розпечені предмети;
- електричні іскри;
- теплові процеси хімічного, електричного та механічного походження;
- сонячне випромінювання, що сконцентровано у промінь.

За горючістю матеріали поділяють:

Горючі: деревина, папір, паливно-мастильні матеріали, тканина, спирт, олії, пластмаси тощо.

У свою чергу горючі матеріали поділяють на **легкозаймісті** (папір, бензин тощо) та **важкозаймісті** (деревина, вугілля, пресований картон).

Важкогорючі: деревинно-тирсові й деревинно-волокнисті плити, гіпсові матеріали.

Негорючі: цегла, бетон, граніт, мармур, глина, залізо тощо.

Класифікація пожеж

Види пожеж за площею загоряння

Окремі (одиночні об'єкти)	Масові (25 % території)	Вогняні шторми (90 % території)
------------------------------	----------------------------	------------------------------------

Види пожеж за зовнішніми ознаками

Наземні

Підземні

Види пожеж за місцем виникнення

Будинки, споруди: <ul style="list-style-type: none">житлові;адміністративні;промислові;складські	Підземні споруди і промислові підприємства (копальні, шахти)	Горючі масиви: <ul style="list-style-type: none">ліси;торф'яники;степи, лани
---	--	--

Дії під час виникнення пожеж у багатоповерхових будинках, власному будинку:

1. Оцінити обстановку.
2. Зателефонувати за номером 101 (чітко повідомити адресу й пожежну обстановку).
3. Повідомити оточуючих.
4. Вжити заходів (по можливості) щодо гасіння пожежі.

5. Якщо пожежа в приміщенні, не можна відчиняти вікна та двері.
6. Залишити палаюче або задимлене приміщення (у дуже задимленому приміщенні необхідно рухатися поповзом у бік дверей. Ніс необхідно захистити вологою тканиною).

Засоби пожежогасіння

Підручні

- пісок;
- земля;
- щільна тканина;
- вода (при горінні електромереж і електроприладів водою користуватися не можна)

Спеціальні

Пожежна техніка

- спецмашини;
- гідранти;
- рукави

Вогнегасники

- вуглекислотні;
- пінні;
- порошкові

Чинники посилення пожеж у багатоповерхових будинках:

- вентиляція;
- шахта ліфта;
- сміттєпровід;
- відчинені вікна та двері.

Під час пожежі НЕ можна:

- затопувати палаючу речовину без взуття;
- ховатися в шафи, під дивани, ліжка;
- утворювати протяг;

- укриватися поліетиленовою плівкою та іншими синтетичними матеріалами;
- торкатися голими руками металевих дверей (для попередження опіків).

Пам'ятайте!

Вогонь розповсюджується знизу вгору.

Евакуація при пожежі

Шляхи евакуації

Пожежа в окремій квартирі:
рух сходами вниз

- Велика пожежа на поверсі:
- рух сходами вгору (необхідно мати пристосування для відчинення люка на горищі)

Захист органів дихання під час пожежі

Спеціальні засоби:

- протигази;
- респіратори;
- ватно-марлеві пов'язки

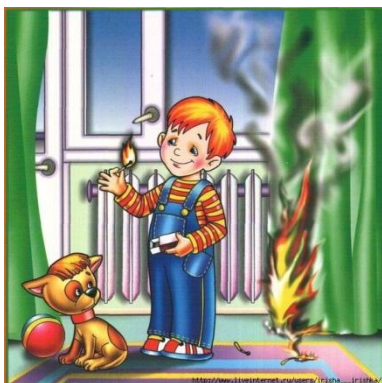
Допоміжні засоби:

- мокра тканина;
- одяг

2. Причини виникнення пожеж

«Мозковий штурм»

Причини пожеж:

- хуліганство;
- недбале поводження з вогнем;
- неправильне поводження з відкритим вогнем;
- порушення правил опалювання приміщень з використанням печей;
- порушення правил користування зварювальними апаратами;

- порушення правил експлуатації електромереж і електроприладів;
- порушення правил користування газовими приладами;
- самозапалювання легкозаймистих речовин при підвищеній температурі;
- «сонячні зайчики» від дзеркал, скла, металу;
- блискавки.

Наслідки пожеж:

1. Порушення здоров'я людей:
 - опіки;
 - отруєння продуктами горіння.
2. Загибель людей.
3. Знищення матеріальних цінностей.

3. Принципи запобігання пожеж

«Пожежна інспекція»

У школі:

- відсутність джерел відкритого вогню;
- регулярні протипожежні перевірки стану електропроводки;
- наявність вогнегасників та інших засобів пожежогасіння;
- регулярний інструктаж учнів та працівників школи щодо правил пожежної безпеки.

Удома:

- обережне поводження з газом, печами;
- перевірка справності електроприладів;
- не гратися із сірниками, петардами, бенгальським вогнем;
- наявність засобів пожежогасіння;
- відсутність горючих матеріалів на балконах;
- не клеювати вікна дзеркальними плівками;
- не гратися «сонячними зайчиками»;

- не зберігати під дахами або поряд із джерелами тепла горючі й легкозаймисті матеріали.

3. Засоби гасіння невеликих пожеж

Якщо виникла невелика пожежа, слід:

- засипати джерело вогню піском (можна землею з-під квітів, якщо вона суха);
- залити водою, але не можна використовувати воду при гасінні пожеж, спричинених електричним струмом;
- накинути цупку товсту тканину.

Запитання до учнів:

— Яка головна мета цих заходів? (Припинити доступ кисню до вогню й тим самим припинити процес горіння.)

— Чому не можна використовувати воду під час гасіння пожежі, спричиненої електричним струмом? (Вода проводить електричний струм, тому людину може вдарити електрострумом.)

V. Узагальнення й закріплення знань

1. Відпрацювання навичок захисту органів дихання від отруйних газів.

Учні захищають рот та ніс підручними засобами: светрами, шарфами, носовими хустками, ватно-марлевими пов'язками.

(Дома можна використовувати й інші речі. Якщо тканину змочити водою, то це поліпшує захист органів дихання.)

2. Відпрацювання навичок евакуації з приміщення школи. (Робота за планом евакуації.)

1. Познайомся з планом-схемою евакуації школи. План-схема — це креслення вашої школи, на якому позначені найбільш безпечні шляхи виходу з приміщення у разі пожежі. Суцільні зелені стрілки вказують основні рекомендовані шляхи евакуації, а пунктирні стрілки — резервні (другорядні) шляхи евакуації. На плані евакуації позначено умовними знаками розміщення вогнегасників,

пожежних кранів, гідрантів, телефонів.

2. Пригадай знаки пожежної безпеки, які вказують шляхи до порятунку або попереджають про небезпеку.

3. Пригадай, який сигнал сповіщає про евакуацію.

4. Повтори правила поведінки під час евакуації.

5. Користуючись планом-схемою школи й дотримуючись правил евакуації, вийди зі школи, звертаючи при цьому увагу на знаки на стінах.

6. Прослідкуй, скільки часу ти витратив, аби вийти зі школи.

3. Тестове завдання для закріплення знань

Тест

Позначте всі правильні відповіді.

1. Пожежу може спричинити:

А відкритий вогонь

Б легкозаймисті матеріали, що зберігаються поряд із джерелом тепла

В працюючий електрозварювальний прилад, що залишений без нагляду

Г вогнегасник

2. До легкозаймистих матеріалів належать:

А деревина, гіпс

Б вода, пісок, цегла, бетон

В бензин, гас, спирт, природний газ, олія

Г вода, металеві вироби

3. До негорючих матеріалів належать:

А папір, деревина, бавовняна тканина

Б гума, пластмаса

В вода, пісок, цегла, бетон

Г вата, цукор

4. Причиною пожежі можуть бути:

А відчинені двері та вікна

Б перевантажена розетка

В блискавка

Г гра дітей з петардами

5. Телевізор не можна ставити близько до джерела тепла, оскільки:

А він може зайнятися

Б буде холодніше в кімнаті

В погіршиться якість зображення

Г це неестетично

6. Палаючі електроприлади гасять:

- А водою
- Б бензином
- В цупкою тканиною
- Г спиртом

Відповіді: 1АБВ; 2В; 3В; 4БВГ; 5А; 6В.

4. «Перлини народної мудрості» (Робота в малих групах.)

Кожна група обирає собі прислів'я. Завдання — розтлумачити його зміст в інсценованій формі. Найкращий виступ обирається відкритим голосуванням.

- Вогонь вогнем не загасиш.
- Вогонь — добрий слуга, але поганий хазяїн.
- Із вогнем не жартуй.
- Вогонь — більший ворог, ніж вода.
- У сіні вогню не сховасш.
- Вогонь кочерги не боїться.
- Вогню в шапці не гасять.
- Гаси вогонь, поки не розгорівся.
- Коли вогонь розгориться, то спалює і мокре, і сухе.
- Із малої іскри великий вогонь буває.
- І найменша іскорка зродить найбільший вогонь.
- І в попелі іскра буває.
- Не кидай іскри в соломку: і сама згорить, і село спалить.
- Біля сухого дерева й сире горить.
- Сірничок малий, а біда від нього велика.

5. Відповіді на проблемні запитання.

VI. Підбиття підсумків уроку

Приєм «Закінчи речення»

Сьогодні на уроці я дізнався...

Сьогодні на уроці я навчився...

VII. Домашнє завдання, інструктаж щодо його виконання

Індивідуальні завдання

1. Обладнання пожежного щита.

2. Засоби гасіння невеликих пожеж.
3. Намалюйте плакати, що інформують дітей про причини виникнення пожеж.